

ŠIAULIŲ KULTŪROS CENTRAS

3	0	2	2	9	6	7	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įstaigos kodas)

KIEMSARGIO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 16

I. BENDROJI DALIS

1. Prižiūrėti, tvarkyti gėlynus, želdinius, aplinką Šiaulių kultūros centro (toliau – Centro) teritorijoje, gali asmuo, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, išklauses darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos instruktavimus.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2. Profesinės rizikos veiksniai, galintys veikti darbuotoją:
  - 2.1. netvarkinga darbo vieta, sliduma, užkrauti vaikščiojimo takai;
  - 2.2. įsipjovimas, įsidūrimas aštriais daiktais, stiklais, įrankiais, augalų spygliais ir kt.;
  - 2.3. elektros srovės poveikis;
  - 2.4. naminiai ir laukiniai gyvūnai;
  - 2.5. netvarkingi darbo įrankiai bei saugos priemonės;
  - 2.6. nepalankios meteorologinės sąlygos, drėgmė, saulės spinduliai, galimas saulės smūgis dirbant ilgai saulės spindulių poveikyje, žaibas;
  - 2.7. fizinė perkrova;
  - 2.8. cheminės medžiagos, trašos, dulkės.
3. Kad išvengti profesinės rizikos veiksnių poveikio, darbo vieta turi būti tvarkinga, be kliuvinių, neužkrauta, neslidi. Turi būti užsegtos visos drabužių sagos, kad jie nesiplaikstytų. Darbo įrankiai turi būti tvarkingi, laikytis jų saugaus naudojimo taisyklių. Apsirengti reikia pagal oro sąlygas.
4. Vadovaujantis „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų“ reikalavimais parenkamos ir darbuotojui nemokamai duodamos asmeninės apsaugos priemonės.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

5. Apsirengti darbo drabužius, užsisegti sagas. Nusiimti rankų papuošalus.
6. Gavus darbo užduotį, dirbti tik tą darbą, kuris pavestas.
7. Patikrinti ar tvarkinga darbo vieta, ar tvarkingi darbo įrankiai su kuriais reikės dirbti. Pašalinti nereikalingus daiktus, galinčius trukdyti darbui ar sukelti nelaimingą atsitikimą.
8. Apie pastebėtus trūkumus pranešti darbdaviui arba jo įgaliotam asmeniui. Nepradėti dirbti ir neleisti pradėti darbo kitiems, kol nebus pašalinti darbo vietoje sužalojimus keliantys pavojai.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

9. Vejų, gėlynų, klombų dirvą įdirbant rankiniu būdu, naudotis tik tvarkingais įrankiais (kauptukais, kastuvais, grėbliais ir kt.). Draudžiama dirbti basiems.
10. Rankomis purenti dirvą, daryti gėlių sodinimo duobutes, ravėti be kauptukų ir ravimųjų peilių draudžiama.

11. Trašas reikia sėti mūvint sausas pirštines, naudojant semtuvėlius bei trašų barstytuvus. Negalima tręšti mineralinėmis trašomis ar atlikti kitus darbus, susijusius su žemės lietim, įsipjovus ar kitaip susižeidus pirštus, plaštakas. Mūvint šlapias pirštines, sėti mineralines trašas draudžiama.
12. Jei dirvoje yra akmenų, pašalinti juos atsargiai, išnešant saugotis, kad neužsimesti ant kojų.
13. Nešant gėlių, krūmų daigus ir kt. reikia laikytis krovinių pernešimo normų. Sodinukų nešiojimo dėžutėse neturi būti išlindusių vinių ar kitų aštrių daiktų.
14. Nekelti per sunkaus krovinio (leistina kelti, nešti: moterims – 10 kg, vyrams – 30 kg).
15. Takeliai valomi ir barstomi smėliu ar kitomis medžiagomis, rankiniu būdu, mūvint pirštines.
16. Draudžiama barstyti šaligatvius ar takus druska, dirbti įrankiais, kuriais galima sugadinti šaligatvių dangą, draudžiama palikti darbo įrankius važiuojamoje kelio dalyje.
17. Draudžiama šluoti šiukšles, pilti purvą į lietaus vandens surinkimo ir kitus požeminių inžinerinių tinklų šulinius, teršti šiukšlėmis, nešvarumais upes, ežerus, kitus vandens telkinius, sušluoti šiukšles po medžiais, krūmais, ant vejų ar gėlynų.
18. Kastuvu į dėžes ar vežimėlius žemę, smulkias šiukšles krauti reikia pavėjui, kad jos nepatektų į darbuotojo akis.
19. Deginti šiukšles ar įvairias atliekas be atsakingo asmens nurodymo draudžiama.
20. Negalima dirbti perkūnijos metu, draudžiama stovėti arti elektros linijų, medžių.
21. Dirbant su nuodingaisiais chemikalais, susipažinti su toksinėmis nuodingųjų chemikalų savybėmis, saugiais darbo būdais, dirbti taip, kaip nurodyta saugos duomenų lapuose.
22. Chemines medžiagas laikyti gerai uždarytoje taroje su nurodytu nuodingojo chemikalo pavadinimu ir užrašu „Nuodai“.
23. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, nesikalbėti ir netrukdyti dirbti kitiems. Palaikyti tvarką ir švarą darbo vietoje.
24. Vykdyti darbo tvarkos taisyklių, darbo ir poilsio laiko reikalavimus, ilsėtis, valgyti, rūkyti tam skirtose vietose, dirbti tik darbo sutartimi suldytą darbą, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai. Be darbdavio ar jo įgalioto asmens leidimo nepavesti savo darbo kitam asmeniui.
25. Vaikščioti tik praėjimams skirtais takais, saugotis kad neužkliūti, nepaslysti, neįkristi į galimai neuždengtą ertmę. Atsargiai lipti laiptais, laikytis ranka turėklų. Saugotis be priežiūros laikomų šunų, kitų gyvūnų.
26. Bendraujant su žmonėmis, būti atidiems, nesudaryti konfliktinių situacijų. Susidarius konfliktinei situacijai, kilus realiai grėsmei žmonių saugai ar sveikatai, elgtis ramiai, išeiti iš pavojingos aplinkos ar teritorijos, iškviesti policijos pareigūnus.
27. Draudžiama darbo vietoje būti bei dirbti neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių ar kitokių medžiagų.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

28. Susižalojus reikia:
  - 28.1. įsipjovus, sustabdyti kraujavimą, odą apie žaizdą dezinfekuoti jodu, o žaizdą aprišti švaria marle;
  - 28.2. kai yra pavojus nukentėti nuo elektros srovės, nedelsiant išjungti elektros srovę. Jei nuo elektros srovės yra nukentėjęs žmogus ir jis be sąmonės, būtina daryti dirbtinį kvėpavimą ir netiesioginį širdies masažą, nedelsiant iškviesti greitąją medicinos pagalbą;
  - 28.3. apsinuodijus cheminėmis medžiagomis, nedelsiant išnešti nukentėjusį į gryną orą ir iškviesti greitąją medicinos pagalbą.
29. Kai kyla pavojus sveikatai ar gyvybei, nedelsiant išeiti iš pavojingos zonos, pranešti Centro vadovui ar jo įgaliotam asmeniui ir, jeigu reikia, specialioms tarnyboms.
30. Kilus gaisrui, nedelsiant iškviesti ugniagesius bendruoju pagalbos telefonu 112, gesinti gaisrą turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, informuoti Centro vadovą.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

31. Sutvarkyti darbo vietą. Darbo priemones padėti į jų saugojimo vietą. Nusiplauti rankas vandeniu su muilu. Apie nesklandumus ir trūkumus darbe informuoti vadovą ar jo įgaliotą asmenį.

Instrukcijos projektą parengė UAB „Saugotyra“